DEFINITSIOONID

- **Alus** – nimetatakse kaubaalust, kuhu laetakse rühmapakendeid (nt EUR alus, CHEP alus, ½ alus jne).
- **Rühmapakend** – teise tasandi pakend, mis laetakse alusele. Võib näiteks olla kast, vaat, kanister vms.
- **Homogeenne alus** – valmispakendatud alus (ehk transpordipakend), kuhu on laetud peale ainult üht tüüpi kaubad.
- **Heterogeenne alus** – valmispakendatud alus (ehk transpordipakend), kuhu on laetud peale erinevad tüübi kaubad.

1. ALUSTE PAKENDAMINE

1.1. Alustele seatud üldised nõuded

- Aktsepteeritud kaubaaluse tüübid on EUR alus või tavaalus EUR aluste mõõdus (sh samadest alusetüüpidest ka kuumtöödeldud IPPC alused), kui ei ole ostujuhiga teisiti kokku lepitud;
- Kaubaalused peavad olema heas seisukorras;
- Maksimaalne lubatud aluse kõrgus on **120** cm, juhul kui ei ole ostujuhiga lepitud kokku teisiti;
- Üldjuhul peavad alused olema piisavalt tugevad, et võimaldama aluste üksteise otsa ladustamist;
- Kaubad ei tohi ulatuda üle äärte;
- Kaubad peavad olema piisavalt hästi pakendatud, et ei vajuks transportimisel ega ladustamisel laiali ja oleks kaitstud välismõjude eest;
- Juhul kui alusel on vaja kasutada vahelehti, siis need tohivad olla ainult papist;
- Aluse kiletamiseks on lubatud kasutada ainult läbipaistvat kilet, kui ei ole ostujuhiga teisiti kokkulepitud;
- Alused peaksid olema pakendatud võimalikult optimaalselt, et säilitada maksimaalne kuluefektiivsus.

1.2. Erinevate toodetega aluse nõuded (miksitud kaubaga alused)

- Eelistatud on, et ühele alusele paigutatakse ainult ühte sorti kaupu;
- Juhul kui ülal kirjeldatud nõue on vältimatu, siis peab ühele kihile panema ainult ühte tüüpi tooteid, juhul kui ei ole vastavalt tehnilisele kirjeldusele ostujuhiga kokku lepitud teisiti.

1.3. Alusel kasutatavate rühmapakendite ja vaatide nõuded

- Eelistatud on pakendid, mida on lihtne avada ja mis on lihtsasti taas-suletavad;
- Rühmapakendid / vaadid peavad olema heas seisukorras ja puhtad ning võimaldama tootele efektiivset transporti ja kaitsma kaupa piisavalt välismõjude eest;
- Kemikaale sisaldav pakend peab vastama seadustes ettenähtud nõuetele vastava kemikaali hoiustamiseks.

2. SILTIDE PAIGUTUS PAKENDITEL

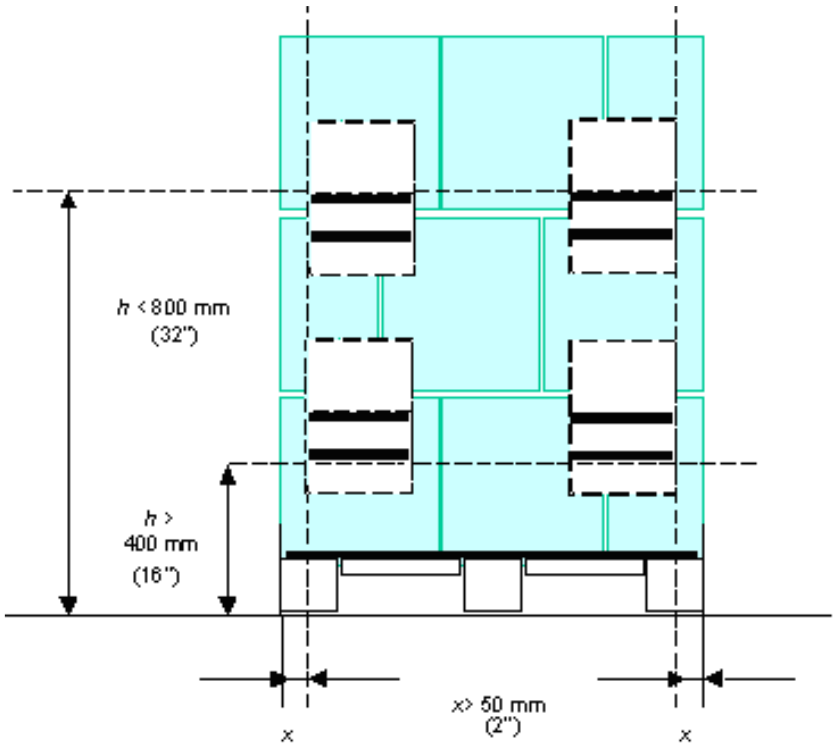
Nii toote tuvastamiseks mõeldud sildid, säilitustingimuste piktogrammid, CLP markeeringud jm seadusega nõutud markeeringud peavad olema pakenditel nähtaval, seadusega ettenähtud kohal ning peavad olema seal piisavalt tugevalt, et need ei kukuks lihtsasti ära, teisisõnu peab markeering olema ilmastikukindel. Sealjuures kohalduvad erinõuded alusesiltide paigutusele.

2.1. Siltide paigutus homogeensetel alustel

Toote tuvastamiseks mõeldud sildid peavad alusel paiknema seal GS1 standardile, võttes arvesse järgmist:

- Igale alusele peab olema paigaldatud vähemalt 2 silti;
- Sildid peavad paiknema kahel logistilise ühiku lähestikusel küljel (üks suuremal ja teine väiksemal küljel);
- Silt peab paiknema äärtest vähemalt 50 mm kaugusel;
- Minimaalne sildi kõrgus on selline, et kõige alumine vöötkood paikneb maast 400 mm kõrgusel ja kõrgeim vöötkood paikneb maast 800 mm kõrgusel.

Soovitav etiketi asukoht kaubaalusel on näidatud järgmisel pildil:

2.2. Siltide paigutus heterogeensetel (miksitud) alustel

Heterogeensete aluste sildipaigutuse nõuded on üldjuhul sarnased homogeensete alusega, kuid:

- Iga toote kohta, mis heterogeensel alusel paikneb, peab olema alusele paigaldatud 2 põhisilti vastavalt peatükis 2.1-s kirjeldatule (vt. peatükk 4.4).
- Lisaks põhisiltidele peab olema alusel ka üks lisasilt iga kaubaühiku kohta, mis sinna alusele on paigutatud. Lisasildid peavad olema väiksema suurusega kui põhisildid,

et need oleks põhisildist selgelt eristuv. Põhisildid peavad olema nähtaval kohal. (vt silte peatükk 6).

3. VÖÖTKOODIDE PARAMEETRID

3.1. Sümbolivaba ala

Kõigil vöötkooditüüpidel peab olema jäetud vöötkoodi esimese triibu ette ja viimase triibu taha piisavalt tühja heledat (trükisümboliteta) tausta.

Sümbolivaba ala laius sõltub vöötkoodi suurusest ja tüübist. Igasugune trükitud sümbol kohustuslikul sümbolivabal alal segab vöötkoodi korrektset lugemist.

3.2. Värvid ja kontrast

Et vöötkoodi saaks optilise lugejaga korrektselt lugeda, peab olema piisav kontrast tumedate triipude ja heleda tagapõhja vahel. Ideaalseimaks variandiks on mustad vöödid valgel taustal, kuid olenevalt pakendi värvusest on lubatud ka teised värvikombinatsioonid. Värvide valikul tuleks arvestada asjaolu, et optiline lugeja “loeb” vöötkoodi infrapunase laserkiire abil, s.t. lugeja “näeb” vööte teises valguses kui inimese silm. Üldjuhul on heledad ja soojad värvitoonid (valge, punane, oranž, kollane) sobivamad taustavärviks ja tumedad toonid (must, sinine, roheline) triipudeks. Et vöötkood oleks lugejaga loetav, tuleb jätta vöötkoodi esimese triibu ette ja viimase triibu taha tühi hele (trükisümboliteta) taust. Hele taust võib olla vöötkoodi tagapõhjaga sama värvi.

Hästiloetavad värvikombinatsioonid:

- must/sinine/roheline/pruun triip valgel/kollasel/oranžil/punasel taustal

Mitteloetavad värvikombinatsioonid:

- kollane/oranž/punane/kuldne triip valgel taustal
- punane/must triip rohelisel taustal
- punane/must triip sinisel taustal
- punane/must/oranž triip kuldsel taustal

3.3. Trükikvaliteet

Vöötkoodi trükkimisel tuleb jälgida järgmist:

- vöötide ette ja taha peab olema jäetud piisavalt tühja (tekstivaba) ruumi
- trükikvaliteet oleks korrektne (vöödid ei tohi olla “karvased”)
- tumedate joonte ja heleda tausta kontrast oleks piisav
- triibud ei tohi olla kohati katkenud.

3.4. EAN-13

Vöötkoodi EAN-13 puhul loetakse nominaalsuurust, mille (nurgamärkide vaheline) laius on 37,29mm ja kõrgus 22,85mm, st. nominaalsuurust võib proportsionaalselt suurendada või vähendada kasutades selleks suurendussuhet. Kõigi suurendussuhete puhul tohib vähendada ainult vöötkoodi kõrgust mitte mingil juhul laiust, st. triipe ei tohi kokku suruda. Lubatud suurendus on 95-200% vöötkoodi nominaalsuurusest.

EAN-13 koodi X- mõõde on nominaalsuuruse puhul: 0.330 mm

NB! Vöötkoodi kõrgus ei sisalda vöötkoodi all olevate numbrite kõrgust ega vöötkoodi algus- ja lõppjoone kõrgust. Vöötkoodi laius sisaldab vöötide ees ja taga olevat valget (sümbolivaba) ala.

3.5. Code-128

Markeerimisel Code-128 rakendada EAN-13 vöötkoodiga sarnast nominaalsuurust.

3.6. GS1-128

GS1-128 on muutuva pikkusega vöötkood, mille pikkus sõltub kodeeritava info hulgast. GS1-128 sümbolit trükkida suurendussuhtega 50-100%.

- X-mõõde nominaalsuuruse puhul (minimaalselt 0.495mm) : 0.526mm
- Vöötkoodi kõrgus (minimaalselt 31.75mm) : 32mm
- Sümbolivaba ala laius (minimaalselt 10 x X-Dimension) : 7mm
- GS1-128 vöötkoodi laius (ilma sümbolivaba alata) : ca. 14.1cm

4. MARKEERIMINE

4.1. Aluste ja rümapakendite nõuded

- Markeerimine peab vastama üldjuhul GS1-128 standardile;
- Vöötkoodi kvaliteet peab olema piisav, et skännerid suudavad seda lugeda. Soovituslik loetavuse tase: B(3) ISO / IEC 1546;
- Aluse etikett soovituslikult A5 suurune;
- Rühmapakendile paigaldatav silt soovituslikult A6 suurune.

4.2. Aluse etikett

Väljade seletused

Nr.	Nimetus	Kirjeldus	Märkus
1	Supplier	Tarnija nimi	Kohustuslik
2	Order Number	Ostutellimuse number	Kohustuslik
3	Item	Alusel sisalduva artikli nimetus/kirjeldus	Kohustuslik
4	Content	Alusel sisalduvate müügiühikute GTIN-13 või GTIN-14. Kui kasutatakse GTIN-13, siis lisada eesliide „0“	Kohustuslik
5	Batch/Lot	Partii tunnus. (kui artiklil on partii jälgimine kohustuslik) Kui alusel esinevad erinevad partiid, siis partii tunnus kajastub aluse lisaetiketil. Soovituslikult partii info peaks kajastuma ka rühma- või tootepakendil. Tehnilised tarnetingimused sätestavad samuti, millal partii number on tootja poolt ning millal kasutatakse seal lepingu numbrit.	Vajadusel
12	Batch/Lot parim enne ja kõlblik kuni	Partii parim enne ja kõlblik kuni kuupäevad. Peavad olema inimloetavad	Vajadusel
6	SSCC	Aluse unikaalne järjestikkood (Serial Shipping Container Code)	Võimalusel
7	Count	Alusel sisalduvate (CONTENT) ühikute arv.	Kohustuslik
8	Article No	Kauba- või variandikood (AI91). Kasutatakse kui puudub GTIN-13/GTIN-14 või eelistakse rakendada kauba/variandikoodi. GTIN koodi ei kasutata koos variandikoodiga. Kui kaubal on olemas variandikood, siis on see esimene info etiketil; kui variandikood puudub, tuleb kasutada kaubakoodi.	Kohustuslik
11	NSN	Inimloetav	Vajadusel

NB! Etiketid kus kogus esitatakse vöötkoodiga, siis genereerida kogust kajastav kood (AI37) eraldi tootele viitavast koodist (AI02 või AI91)

4.3. Homogeene alus

4.3.1. GTIN koodi kasutamine (AI02)

4.3.2. Kauba- või variandikoodi kasutamine (AI91)

4.4. Heterogeene alus

- Alusele tuleb täiendavalt paigaldada pakkeloend artkilitest. (vt peatükk 6. Lisaetiketid aluse või rühmapakendi informatsiooni täiendamiseks)

5. Rühmapakendi etikett (kast)

Väljade seletused

Nr.	Nimetus	Kirjeldus	Märkus
3	Item	Alusel sisalduva artikli nimetus/kirjeldus	Kohustuslik
4	Content	Alusel sisalduvate müügiühikute GTIN-13 või GTIN-14. Kui kasutatakse GTIN-13, siis lisada eesliide „0“	Kohustuslik
5	Batch/Lot	Partii tunnus. (kui artiklil on partii jälgimine kohustuslik) Kui rühmapakendis esinevad erinevad partiid, siis partii tunnus kajastub lisaetiketil või tootepakendil.	Vajadusel
12	Batch/Lot parim enne ja kõlblik kuni	Partii parim enne ja kõlblik kuni kuupäevad. Peavad olema inimloetavad	Vajadusel
7	Count	Alusel sisalduvate (CONTENT) ühikute arv.	Kohustuslik
8	Article No	Kauba- või variandikood (AI91). Kasutatakse kui puudub GTIN-13/GTIN-14 või eelistakse rakendada kauba/variandikoodi. GTIN koodi ei kasutata koos variandikoodiga. Kui kaubal on olemas variandikood, siis on see esimene info etiketil; kui variandikood puudub, tuleb kasutada kaubakoodi.	Kohustuslik
11	NSN		Vajadusel

5.1.1. GTIN koodi kasutamine (AI02)

5.1.2. Kauba- või variandikoodi kasutamine (AI91)

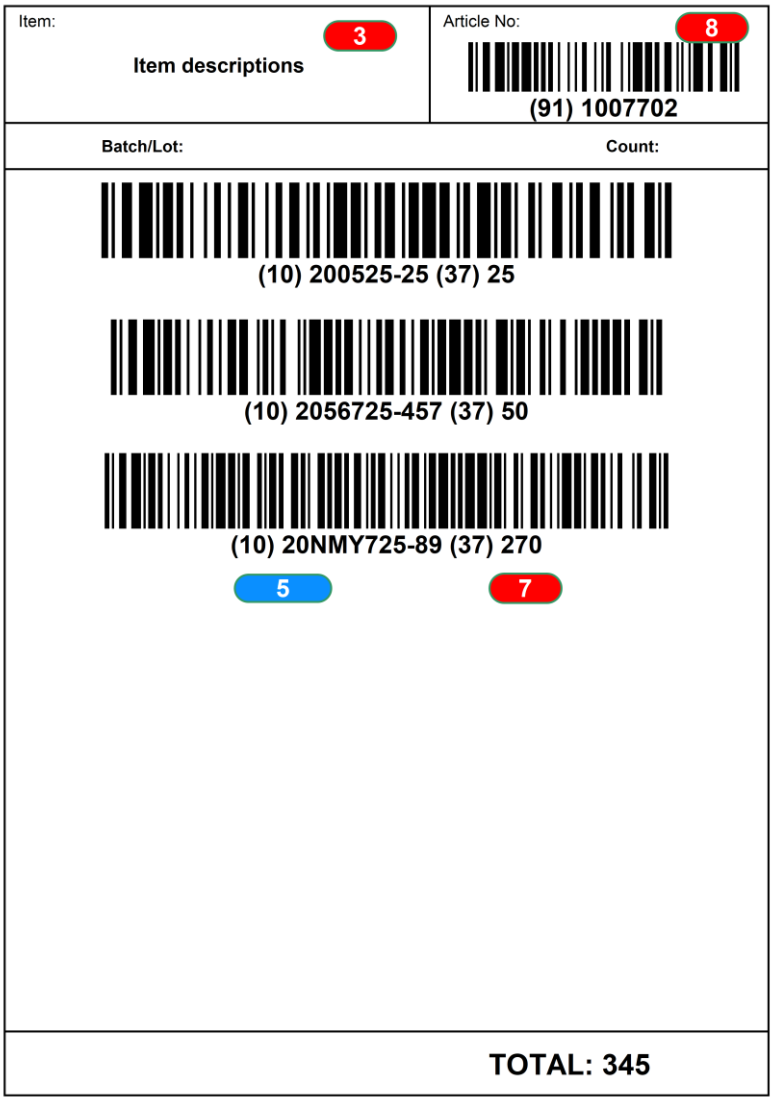

6. Lisaetiketid aluse või rühmapakendi informatsiooni täiendamiseks

Väljade seletused

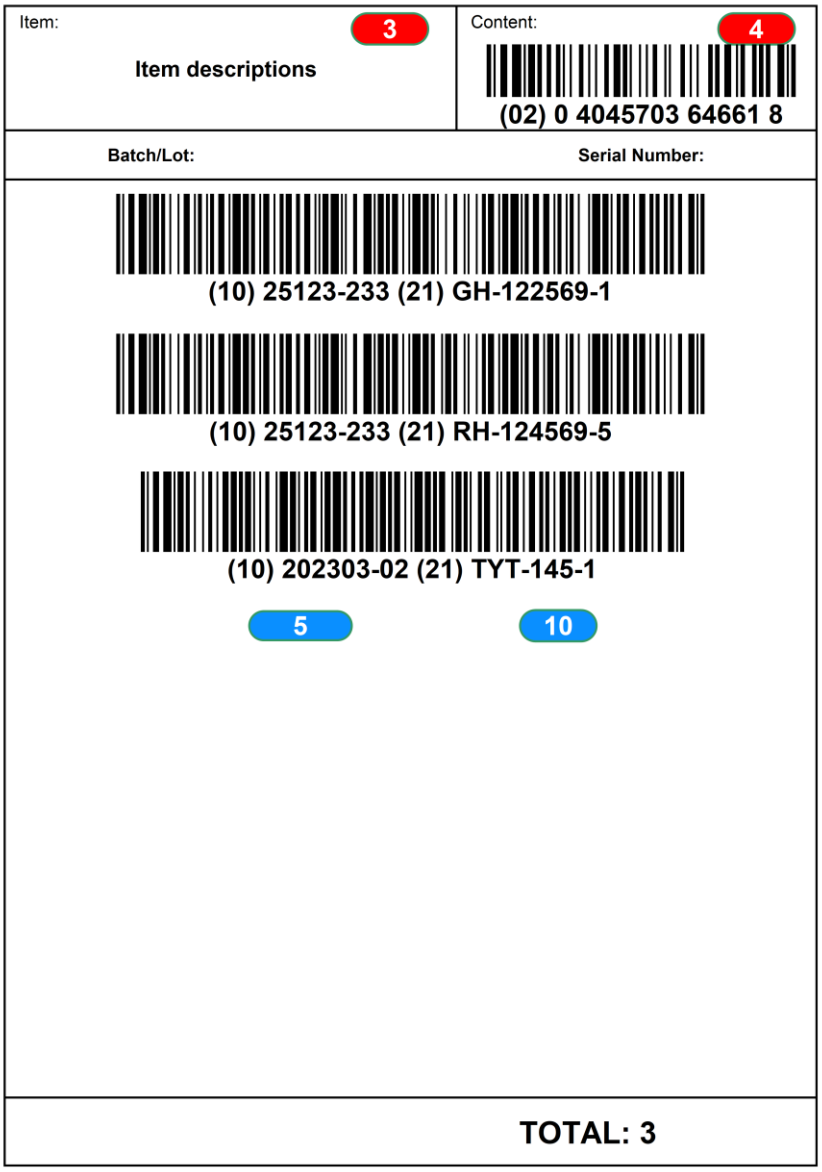
Nr.	Nimetus	Kirjeldus	Märkus
3	Item	Alusel sisalduva artikli nimetus/kirjeldus	Kohustuslik
4	Content	Alusel sisalduvate müügiühikute GTIN-13 või GTIN-14. Kui kasutatakse GTIN-13, siis lisada eesliide „0“	Kohustuslik
5	Batch/Lot	Partii tunnus.	Vajadusel
7	Count	Alusel sisalduvate (CONTENT) ühikute arv.	Kohustuslik
8	Article No	Kauba- või variandikood (AI91). Kasutatakse kui puudub GTIN-13/GTIN-14 või eelistakse rakendada kauba/variandikoodi. GTIN koodi ei kasutata koos variandikoodiga. Kui kaubal on olemas variandikood, siis on see esimene info etiketil; kui variandikood puudub, tuleb kasutada kaubakoodi.	Kohustuslik
10	Serial No	Seerianumber. Kasutatakse kui seerianumbri jälgimine on nõutud. Seerianumbri esitamisel vöötkoodis kogust ei genereerita.	Vajadusel

6.1.1. Erinevad partiid (homogeene alus/rühmapakend)

- Variandikood võib olla asendatud GTIN-13/GTIN-14. Näide punktis 6.1.2

6.1.2. Erinevad partiid ja/või seerianumbrid (homogeene alus/rühmapakend)

- Content (GTIN-13/GTIN-14) võib olla asendatud kauba- või variandikoodiga. Näide puntkis 6.1.1

7. Üksiktoote markeerimine

Väljade seletused

Nr.	Nimetus	Kirjeldus	Märkus
3	Item	Alusel sisalduva artikli nimetus/kirjeldus	Võimalusel
8	Article No	Kauba- või variandikood (AI91). Kasutatakse kui puudub GTIN-13/GTIN-14 või eelistakse rakendada kauba/variandikoodi. GTIN koodi ei kasutata koos variandikoodiga. Kui kaubal on olemas variandikood, siis on see esimene info etiketil; kui variandikood puudub, tuleb kasutada kaubakoodi.	Kohustuslik
9	GTIN-13	Toote GS1 registreeritud müügiühiku kood.	Kohustuslik

7.1.1. Väikesegabariidilise toote markeerimine GTIN-13 koodiga

- Kasutada vöötkoodi tüüpi EAN-13

7.1.2. Väikesegabariidilise toote markeerimine kauba- või variandikoodiga

- Kasutada vöötkoodi tüüpi Code-128